

Mál nr. 437/2025

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Nafn vátryggingartaka (X)

Skaðabótaábyrgð. Vinnuslys.

Gögn.

1. Málskot mótttekið 26. nóvember 2025, ásamt fylgiskjölum.
2. Athugasemdir V, dags 6. janúar 2026.
3. Viðbótarathugasemdir M, dags. 16. janúar 2026.
4. Viðbótarathugasemdir V, dags. 16. janúar 2026.

Málsatvik.

Í málskoti krefst M þess að viðurkennd verði greiðsluskylda V úr ábyrgðartryggingu X vegna afleiðinga slyss, sem hún varð fyrir í starfi 27. janúar 2024. Byggir M á því að hún hafði í umrætt sinn sótt matarbakka í herbergi vistmanns í húsnæði Y. Á leiðinni til baka, á gangi sem lá að eldhúsi deildarinnar, hafi M stigið í bleytu á gólfinu með bakkann í fanginu. Við það hafi hún runnið og skolið á bakið. Í málskoti er á því byggt að í ljós hafi komið að starfsmaður X, sem sér um þrif fyrir Y, sem hafði verið að þrifa glugga hafði skilið eftir sig bleytu á gólfi á ganginum. Þá hafi verið nýtt bón á gólfinu sem olli því að gólfið hafi verið mjög hált þegar slysið varð. Upplýsir M að í kjölfar slyssins hafi hún farið heim úr vinnu vegna verkja í baki. Þá er einnig upplýst að M hafi verið óvinnufær frá slysdegi til 15. mars 2024. Vinnueftirliti ríkisins hafi verið tilkynnt um slysið 13. febrúar 2024 og Sjúkratryggingum Íslands 1. mars 2024.

M byggir á því að megi rekja til þess að X hafi ekki séð til þess að gólf vinnurýmisins væri hreint, þurr og án bleytu. Því til stuðnings vísar hún m.a. í 20. -23. gr. , 37. gr. og 42. gr. laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum og 2. mgr. 3. gr., 2. mgr. 16. gr. og 1. mgr. 39. gr. reglna nr. 581/1995, um húsnæði vinnustaða. Telur M að X hafi brotið gegn framangreindum reglum er slysið varð. M telur því ljóst að rekja megi slysið til saknæmrar athafnar eða athafnaleysis þess aðila sem X ber ábyrgð á, þ.e. þess starfsmanns sem sá um að þrifa glugga hjá Y í umrætt sinn. Hafi umræddur starfsmaður borið bleytu á gólfið er hann var að þrifa glugga á vinnustað M og ekki þrifið hana upp í kjölfarið, með þeim afleiðingum að M rann og varð fyrir líkamstjóni. M vísar einnig í Hrd. í máli nr. 154/2000 máli sínu til stuðnings. Til viðbótar byggir M á að verkstjórn af hálfu X hafi verið óforsvaranleg í umrætt sinn, m.a. með því að vara ekki við hugsanlegri bleytu á gólfinu með varúðarskiltum eða grípa til ráðstafana og gera ráðstafanir þannig að bleyta sem gæti borist á gólf vinnustaðarins yrði þrifuð upp. Vísað er í 21. og 23. gr. framangreindra laga nr. 46/1980 því til stuðnings. Þá hafi sá gluggi sem starfsmaður X hafi séð um þrifa í umrætt sinn ekki verið nálægt þeim stað sem M rann og hún því ekki mátt ætla að bleyta yrði á gólfinu þar. Telur M að ekki skipti máli í þessu sambandi þó vinnuveitandi sinn, þ.e. Y, hafi látið starfsmenn vita af gluggaþrifunum enda eigi þeir ekki að þurfa að gera ráð fyrir því að bleyta sé á gólfum vinnustaðarins vegna slíkra þrifa. Þessu til viðbótar bendir M á að í höfnunarbréfi V komi fram að X hafi ekki haft vitneskju um slysið og geti starfsmaður X því ekki gefið upplýsingar um hvort umrædd bleyta hafi komið frá gluggaþvottinum. Á slíku geti M ekki borið ábyrgð. Fyrir liggi að M hafi farið heim úr vinnu á slysdegi og upplýst Y um það. Ekki sé hægt að gera frekari kröfur til M hvað það varðar né það hvernig slysinu er lýst í bæði tilkynningu til Vinnueftirlitsins og Sjúkratrygginga Íslands. Í þessu sambandi þurfi einnig að taka mið af því að M sé af erlendu bergi brotin og íslenska sé ekki hennar móðurmál. Því telur M að X verði að bera hallann því ef einhver misskilningur átti sér stað í samskiptum M og yfirmannsins hjá Y.

Í athugasemdum V, dags. 6. janúar 2026, er skaðabótaábyrgð X hafnað. Þá er bent á eftirfarandi varðandi atvik máls. Í tilkynningu til Sjúkratrygginga Íslands sem hafi verið undirrituð af M og X sé slysinu lýst þannig: „Var smá bleyta á gólfi. Viðkomandi stígur í hana, rennur og fellur á bakið.“ Í tilkynningu til Vinnueftirlitsins sé atvikinu lýst svo: „Það var smá vatn á gólfi á gangi deildar. Viðkomandi var að ganga þar um, steig í bleytuna, rann og féll á bakið.“ Þá sé eftirfarandi lýsingu að finna í málskoti: „Atvik máls eru þau að hún hafi sótt matarbakka í herbergi vistmanns, vistmaður hafði hringt bjöllu þar sem hann vildi losna við bakkann. Á leiðinni til baka, á gangi sem lá að eldhúsi

deildarinnar steig málskotsaðili með bakkann í fanginu, í bleytu á gólfinu, rann og skall á bakið.“ V bendir á að þær upplýsingar að hin umrædda bleyta sem M hafi runnið í, hafi verið tilkomin vegna vinnu X, hafi fyrst komið fram í kröfubréfi lögmanns M, dags. 9. september 2024, þ.e. rúmum sjö mánuðum eftir slysið. Jafn framt tekur V fram að samkvæmt upplýsingum frá Y hafi þau ekki áður heyrt af því að bleytan væri tilkomin vegna starfa X. Samkvæmt upplýsingum frá X hafi starfsmaður frá þeim verið að þrifa glugga þennan dag hjá Y, en X hafi hins vegar ekki fengið upplýsingar um slys M fyrr en fyrirspurn varðandi það barst frá V í kjölfar kröfu M í ábyrgðartrygginguna í október 2024, þ.e. níu mánuðum eftir slysið. Sá starfsmaður X sem var við þrif á gluggum þennan dag hafi ekki getað gefið upplýsingar um hvort umrædd bleyta hafi komið frá gluggaþvottinum þar sem hann hafði ekki neina vitneskju um þetta atvik. Samkvæmt upplýsingum frá X er bleyta almennt ekki á gólfum við gluggaþrif. V telur því ósannað að umrædd bleyta sé tilkomin vegna vinnu X. Telur V að sú fullyrðing virðist byggð á getgátum og hafi komið fram löngu eftir slysið. Jafnframt hafi komið fram hjá M að bleytan hafi ekki verið hjá þeim gluggum sem starfsmenn X voru að þrifa. Bendi það enn frekar til þess að bleytan sé ekki til komin vegna gluggaþrifa. Þá bendir V einnig á að bæði í tilkynningu til Vinnueftirlitsins og Sjúkratrygginga Íslands, en seinni tilkynningin sé undirrituð af M, sé slysinu einungis lýst þannig að M hafi runnið í bleytu. Engar nánari upplýsingar liggi fyrir um bleytuna. Miðað við ofangreint telur V því ósannað að X beri ábyrgð á aðdraganda slyssins. Því sé skaðabótaskylda ekki til staðar.

Í viðbótarathugasemdum M, dags. 16. janúar 2026, eru fyrri rök ítrekuð og veitt andsvör við framangreindum röksemdum V. Er þeim rökum V sérstaklega mótmælt að M hafi ekki upplýst Y eða X um að bleytan hafi verið tilkomin vegna vinnu X fyrr en með kröfubréfi, dags. 9. september 2025, eða rúmum sjö mánuðum eftir slysið. Tekur M fram að hún hafi tilkynnt sínum næsta yfirmanni á vakt á slysdegi að hún hafi runnið í bleytu og þyrfti þess vegna að fara heim. M geti því ekki borið ábyrgð á því að X hafi ekki fengið vitneskju um tildrög slyssins. Þá fullyrðir M að óumdeilt sé að M hafi orðið fyrir slys vegna bleytu sem var tilkomin vegna vinnu á vegum X. Hafnar M þeirri röksemd V að ósannað sé að umrædd bleyta sé tilkomin vegna vinnu X, þ.e. gluggaþrifa.

Í viðbótarathugasemdum V, dags. 16. janúar 2026, eru fyrri athugasemdir ítrekaðar og sérstaklega tekið fram að V telji ósannað að bleytan hafi verið tilkomin vegna vinnu X.

Álit.

Ágreiningur þessa máls snýr að hugsanlegri skaðabótaábyrgð X á líkamstjóni M. Mögulegur bótaréttur byggir á því að M eigi skaðabótakröfu á hendur X á grundvelli annað hvort sakarreglunnar eða reglunnar um ábyrgð vinnuveitanda. Báðar þessar bótareglur gera það m.a. að skilyrði að M takist að sanna að tjónið verði rakið til saknæmrar háttsemi X eða starfsmanna sem X ber vinnuveitandaábyrgð á.

Eins og málið liggur fyrir telur nefndin að M hafi ekki tekist að sanna að hin umdeilda bleyta sem M rann í umrætt sinn hafi verið tilkomin vegna þrifa starfsmanna X, né að þeim hafi verið kunnugt um bleytuna og því haft ástæðu til að þurrka hana upp áður en M slasaðist. Nefndin telur framangreint leiða til þess að X beri ekki skaðabótaábyrgð á líkamstjóni M.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 11. febrúar 2026.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir